

Цар-батюшка

Олег Паламарчук

"Всяка віра від Бога, — навчали підневільний люд бородаті ченці, — а наш цар-батюшка — богопомазаник".

Сподівалися кріпаки-гречкосії, що таки є у світі правда, і пішли до царя — шукати справедливості, скаржитися на кривди, яких зазнали з боку свого воєводи Івана Грохала. Власною кров'ю написали чолобитну, де просили заступитися за народ православний, бо нема їм життя більше.

Троє посланців від громади спинилися перед царськими палатами, кланяються.

— Чого вам, холопи? — загородив двірцевий дорогу прохачам.

— Чолобитна, — подали йому селяни пергамент.

— Добре, передам, — буркнув царський служник. — А ви вступіться звідси, я вам повідомлю царську волю потім.

Довелося вичікувати селянам. Наближався Великдень. Посланці громади крутилися біля Покровського собору в надії побачити царя, адже хоч у великі свята він мусив з'явитися серед народу свого. Та зустрівся їм не цар, а той самий двірцевий.

— Авжеж, передав, — запевнив їх царський служака. — Правда, воєвода Грохало також скаржився на вас: ледацюги, не виконуєте повинності, у царську скарбницю нема що покласти. Ось і замислився наш цар-батюшка: скарга проти скарги. І народу шкода, і вірного воєводу-слугу любить він. Пішли назустріч різні голоси та й заглушилися у найяснішій голові нашого монарха.

Почухалися гречкосії у потилиці — не знають, з чим до громади вертатися. Коли це:

— Слава! Слава царю! — загудів раптом багатотисячний натовп.

— Слава! Слава вінценосному! — і собі заволали посланці від громади.

— Многая літа государю! — чувся серед купки вельмож басистий голос воєводи Грохала.

Цар, одягнений в оксамити і парчу, до всіх щасливо посміхався, бо голоси різних людей зливалися в один протяжний "Сла-а-ва-а!..". А все інше було йому байдуже.